

pri nas ne rabi ovsena moka, ktera je na Angleškem za kuho in peko dosti bolj v navadi, kakor pa pri nas, kjer velja ovsenjak za najslabši kruh. Naš oves je namreč dosti manj moknat od Angleškega. Sicer se pa tudi pri nas more oves dosti vzboljšati, ako se seme skrbno izbere, rano poseje in rano požanje. (Konec prib.)

M. Sladove cime, kakoršnih je po pivovar-nah dobiti, so suhe, nezaprašene in neplesnjive, posebno če imajo še sladko lastni duh, dobra piča za odstavljena teleta. Najboljše jih je suhe polagati, v malih južinah ker jih živinčeta v takem stanu rajša povživajo, kakor pa poparjene ali zmočene. Vendar se pa smejo tudi s kropom politi. Daje se jih na dan $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ kilo posameznemu živinčetu. Vendar pa se nahajajo tudi teleta, ki sladovih cim ne marajo naj so že suhe ali mokre.

M. Zablačeno seno zopet zavžitno napraviti, ga je treba prej dobro zmlatiti in iz praha iztresti. Tam kjer je mlativnica na razpolaganje, gre to delo precej hitro izpod rok, s cepci to delo opravljati je bolj mudno in drago.

M. Vkuhavanje sadja. Zopet je čas, da se razno sadje začne od naših gospodinjk vkuhavati. Sadje, ki je v vlažnem vremenu zorelo, ni posebno za vkuhavanje sposobno. Da se temu nekoliko odpomaga, se morajo za vkuhavanje velike steklenice vzeti, s francovo palinko ali žganjico naliti in v to zaporedoma sadje nadevati, in sicer brž od drevesa. Ni ravno treba, da bi se vse sadje na enkrat vložilo. Vsakokrat je treba toliko toččnega sladkorja med in na sadje nasuti, kolikor vloženo sadje vaga. Slednjič se steklenica dobro zaveže ali z mehurjem ali pa s posebnim pergamenastim papirjem. Tudi različno sadje, kakor jagode, maline, janzve jagode, črešnje, marelice, gruške se smejo v jedno in isto steklenico vložiti, kar vložnemu sadju še posebno prijeten duh in okus daje.

M. Rezanje ali žaganje je izvrstno nasteljivo, ker tekoče živinske izločke dobro v se posrkava in tako hlev suh ohrani.

Dopisi.

Iz Gradca. (Deželni zbor) je nagle smrti umrl dne 7. jul. t. l. Njegova nemško-liberalna večina je se postarala za njenim glavarjem vred. Kajti Morica Judeža Tadeja Kaisersfeld-Blagotinška vidno težijo stari dnevi. Nekdaj brhki boritelj nemških ustavakov je ves sključen videti in potr. Mož je osivel, ter je precej slep in gluhi; poslanec Heilsberg moral je debelo zakričati, naj knezu Alfredu Liechtensteinu da ukor, ker je se ta pregrešil zoper liberalizem, ko je liberalcem očital „zapravljivost“ in da ljudstvo „teptajo“. Zanimiva bila je 15. seja, ker so takrat slovenski

poslanci, zlasti g. dr. Radaž in g. Žolgar, grajali, da je na vinorejski šoli v Mariboru vse nemško, učitelji in podučni jezik. V 16. in 17. seji razgovarjali so se o silnih stroških za ljudske šole. Nemški konservativci so zapustili zbornico, ker hočejo, naj so liberalci sami za vse odgovorni. Jednako storili so, ko je šlo za pokritje pomanjkljega celih 243.894 fl., kar so se vé tudi liberalci zakrivali s svojim pometanjem z denarji. Osamljeni liberalci so imeli 2 nasveta na razpolago. Poslanec Kuaffl je nasvetoval 8 milijonov na posodo vzeti, poslanec Lohninger pa, naj se deželna doklada vrže na indirektni davek. Obveljal je Lohningerjev nasvet. Vsled tega ostane dosedanja 38% doklada na direktni davek. Pritakne se njej pa 10% doklade k davku od mesa, vina, mošta po celey deželi, dalje $\frac{1}{2}$ kr. od vsakega litra pive in $2\frac{1}{2}$ kr. od litra žganjice; v Gradci pa 50 kr. od hektolitra pive in 4 kr. od hektoliterske stopnje pri žganjici, rumu itd. in 93 kr. od hektolitra rozolije itd. Tako so si letos liberalci s pomnoženimi dačami pomagali iz zadreg. Dolga najeti se niso upali. V 18. seji so pokopali ribarsko postavo in v 19. seji je c. k. namestnik odgovoril na razne interpelacije večidel ugodno. O teh odgovorih bomo še posebič govorili. Z bornim, malo zanimivim govorom je potem deželni glavar zbor sklenil.

Iz Dobrne. (Deželni zbor in toplice). „Liberalce“, to je beseda latinska; v našem jeziku pomenja toliko, kakor „darežljivec“, t. j. človek, ki rad da in pusti vsakemu, kar mu gre po pravici. „Liberalen“ bi bil toraj, kdor da Bogu, kar je božjega, a bližniku, kar mu pristoji po božjih in naturnih postavah. Vsakdanja skušnja pa nas uči, da ljudje, ki se „liberalci“ imenujejo, kratijo pravice božje in človečje, za tega voljo so dobili priimek „lažiliberalci“; oni so podobni blagu po štacunah, ki je na videz lepo, a za rabo velja to, kar „predrta para“. Nekteri se vže sramujejo svojega imena ter so se prekrstili v „naprednjake“. S tem so pa prišli „z dežja pod kap“, ker tota nova beseda še le prav pove, da hočejo po blatnej stezi „naprej“ voziti. Po zadnjih 3. številkah „Slov. Gospodarja“ je razložen njihov „mali katekizem“, ki uči, kako da ljudem koristne naredbe znajo „pod klop metati“ in da nam privoščijo le „jednakopravnost na papirji“, v dejanji pa posebno kmetski stan mora trpeti za „liberalne“ grehe ter prav globoko segati v svojo luknjasto možnjo, kder navadno cvenka več ni. Ob enem razvidimo, da le katoliško-konservativni poslanci imajo srce za ubožano ljudstvo. Takšni „liberalni“ duh veje tudi po toplicah ter spodkopava veljavo Cerkve in tlači ali tepta svetinjo narodnosti. Dne 6. jul. so v štaj. dež. zboru na vrsto prišle toplice, o kojih mora deželni odbor dajati račun našim poslancem. Iz dotičnega poročila zvemo, da je leta 1879 Slatina (pri Rogateci) vrgla čistega dobička 58.635 fl. Toplice blizu Gradca (Tobelbad) so dane

v najem; v deželski žep pride 510 fl. Tudi Dobruske toplice so od 1858 lastnina dežele; čistih dohodkov je 14.100 fl. Pač dovolj žalostno je, da se naši zaupci močje celó pri totih obravnavah morajo potegovati za pravico. Poslanec za celjski okraj, prof. Žolgar, se je v omenjeni seji v Gradci pritožil, zakaj da se po deželskih zdravilstvenih zavodih naročujejo večinoma le taki časniki, ki so sovražni Cerkvi in Slovanom. Deželni odbornik in „liberalec“ dr. J. Kaiserfeld je odgovoril, da to ni res! Kdo ima prav? Resnica je, da v nekeje čitalnici deželskih toplic na slovenskih tleh je cel kup časnikov, a med njimi jedini „Vaterland“, ki je pisan v konservativnem t. j. pravičnem duhu; slovanski časopis bo svoje oko iskal brez uspeha, za take dežela nima denarjev. Vkljub sicer hvalevrednemu in trudopolnemu prizadevanju od strani ravnateljstva vendar takšno zaničevanje Cerkve in narodnosti ne more biti na čast pravičljubnosti, deželi in zavodu. To ravnanje je „liberalno“ v naopačnem, a ne v pravem pomenu.

Iz Ormoža. (Stanko Vrazova svečanost), koje smo vže enok v kratkih vrsticah prijavili, bode se po sklepu odbora vršila 8. septembra v Cerovei, pri rojstnem domu pesnikovem. Letos za skoro 30 let po smrti slavnega Štanka srečna je v novič „žerovinska“ dolina, ker letos bo zopet čula blagoglasne pesni svojega Štanka in vpliv jih na rod slovenski in hrvački. Stanko Vraz, čeravno rojen Slovenec, ločil je se, spoznavši svoj notranji poklic za kujiževna opravila, od svoje rojstne krajine in podal se v tiste kraje jugoslovanske, kjer ima biti zibelka prerojenja jugoslovanskega, da pomaga stavljati temeljni kamen zidin narodnega naobraženja in napredka. Pisal in peval je odslej v bratskem nam jeziku hrvačkem in tako je toraj prišlo, da časté sedaj Hrvatje Vraza kot enega izmed svojih najboljih pesnikov, mi pa ga do dobra ne poznamo, čeravno je duh jegov zmiraj bil v rojstnem mu kraju slovenskem, kar nam najlepše svedoči jo njegove „djulabije“. — Nam je na tem ležeče, da se svečanost Vrazova, kakor najsijajnije priredi ter prosimo tukaj po javnej poti naše slovenske pisatelje, naj blagovolé znane jim črtice iz Vrazovega življenja ali nekoje pesni ali druge sestavke jegove v slovenskeje prestavi z ozirom na svečanost v časopisih objaviti, da bo tako ljudstvo in ves slovenski narod poizvedel, kdo je in kakšno veljavo ima Stanko Vraz. Istotako naj se blagovolé vsa društva, koja bi vtegnola slavnosti se vdeleževati, kakor najprvle pri g. dr. Ivanu Geršaku, c. k. beležniku v Ormožu, kot predsedniku odborovom, javiti, da nam bode mogoče vse ob pravem času urediti.

Odbor „Stanko Vrazove“ svečanosti.

Od Ljutomera. Dne 4. t. m. smo obhajali svečanost, ktera se redko kedaj nameri. Zaradi vže premajhnega prostora na pokopališči je se

pred nekterimi letmi prikupilo več zemlje pa naredila nova ograja. Natlačilo je ob dveh po pol dne mnogo ljudstva prostorno cerkev. Naš č. g. župnik stopili so na prižnico in govorili o namenu kupljene zemlje. Tam bodedo dobili vsak svoj prostorček, v katerem bodedo počivali do sodnega dne. Po dokončani pridigi in večernicah so pa šli farani v dolgi procesiji na pokopališče gledat svojega drugega in dolgega tihega doma. Procesijo je vodilo 5 duhovnikov in kinčalo 50 belo oblečenih deklic, ktere so prišle same čast. gosp. župnika prosit za dopuščenje iti na pokopališče v beli pa nedolžni obleki. Vsaka je imela na glavi zelen venec iz naravnih rastlin in tako je tudi imela vsaka v roki snažen zeleni venec. Po dokončanem blagoslovljenji je pa zapel naš vrli pesnik in pevec g. Gabrijel Postružnik s svojo pevkino v ta namen novo zloženo pesem. Po dokončanem opraviu je se vsak vrnil na svoj dom si služiti v potu svojega obraza vsakdajnega kruha, dokler ga ne bo pokrila hladna gomila.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovan ima uže povsod na svetu sovražnikov. Trst šteje veliko tisoč Slovencev, okolica je vsa slovenska. Vkljub temu so italijanski poslanci v tržaškem zboru zagnali grd krobot in ropot, ko sta slovenska poslanca g. Nabergoj in g. Gorjup glasovala slovenski. Edina slovenska besedica „ne“ je vsplamtala italijansko divjanje. C. k. namestnik je razburjeni deželni zbor takoj sklenil. Najboljše bi bilo v Trst postaviti krepkega namestnika, ki bi Slovincem pomagal do djanske enakopravnosti, še bolje bi pa bilo Trst, Istrijo in Kranjsko združiti; to bi bil najmočnejši jez zoper italijanske grabeže in nesramneže. Koroški zbor je sklenjen, jednako tudi kranjski, saleburški, gornje-avstrijski, štajerski, česki, moravski in šlezijski; le tirolski, dalmatinski, predarlski, spod. avstrijski, gališki in bukovinski še zborujejo. Povsod, kder imajo liberalci večino, pozvišali so deželne potroške in doklade. — Na Koroškem v Zilskeje dolini bile so velike vaje koroških brambovcev; navzoč je bil nadvojvoda Rainer pa fml. Kuhn; meseca septembra bodedo jednake vaje okoli Predinga in Wildona na Štajerskem, dalje na Gališkem, kamor se podajo tudi svitli cesar. Pravijo, da pridejo tje cesarja obiskavat ruski in nemški cesarjevič; Poljaci pripravljajo se na sijajne svečanosti cesarju na čast. — Dne 17. jun. imajo avstrijski Nemci na Dunaji veliko strelno svečanost; mnogo strelcev iz vseh krajev je naglašanih, da pridejo streljat za dobitke. — Moravski c. k. namestnik g. Kalina je bil namenjen iti v toplice Gostinjske, a hipoma je od mrtuda zadet in v 6. urah mrtev. Rajni je bil nekaj časa pri namestnji v Gradci, potem deželni predsednik na Kranjskem in sploh Slovincem pravičen mož. — Nemci in nemškutarji